

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Elzárt osztályok.

A magyar társadalom 1848 óta a demokratikus szellem felé törekszik. Ha nem is nagy mérvben, de el vannak már vetve a demokrácia magvai úgy a társadalomban, mint a gazdaságban. Hogy mindezeig erős gyökereit még sem tudott nálunk hajtani a demokratikus szellem, — ez csakis annak tulajdonítható, hogy céltévesztettek azok az utak, melyeken a demokratizmus felé törekszünk.

Legelső és legfőbb kellék, hogy leromboljuk azokat a válaszfalakat, melyek még ma is fenállanak az egyes társadalmi osztályok közt. Addig, míg ezen elválasztó falak meglesznek, — nem lehet szó igazi demokráciáról.

Még ma is olyan a helyzet képe, mintha minden osztály egy-egy elzárt testület volna. A munkás, az iparos, kereskedő, hivatalnok, orvos, ügyvéd-osztály mindmegannyi elkülönített területek, melyeknek egyirányban sincs áthidalásuk, összekötő kapcsuk.

Pedig ez a legátkosabb helyzet életünkben. Egységes nemzetállamban

az egyes társadalmi rétegek nem élhetnek elkülönítve egymástól. Bárha különböző eszközzel, de egy cél felé kell törekedni minden egyes társadalmi osztálynak: nevezetesen a nemzetállam tényleges megvalósítása felé.

Sok oldalról halljuk hangoztatni az egységes magyar nemzetállam kiépítésének szükségességét. Ehhez a feladatunkhoz elsőrangú feltétel, hogy minden osztály kezét fogjon egymással és ledöntse azokat a válaszfalakat, melyek köztük állanak.

A hivatalnok, az orvos, az ügyvéd ne idegenkedjék a népelettől, melytől ugyanis erejét nyeri. A népelet: a munkás kisiparos, kigazda osztályt kell megismerni az u. n. lateiner osztálynak, különösen az ügyvéd-világnak, mely ma ugyszólván értelmi vezetője az ország szellemi életének.

A mai ügyvédi kar, sajnos, teljesen elzárkózva él a népelettől: a munkásságtól, az iparosságtól; dacára annak, hogy a peres ügyeket legnagyobb-részt éppen ettől az osztálytól nyeri. Menjünk akármelyik művelt külföldi államba, ott az ügyvédi kar valóságban összeforrott a népelettel. És itt van

is egészséges, erőteljes népelet. Nálunk a nép az ügyvédi kart nem mint szellemi vezetőjét, hanem mint hideg, merev üzletembert tekinti.

Nálunk a jogászság nem megy a munkások, az iparosok közé gyakorlati ismeretek céljából, hogy azokat egy koron mint ügyvéd a nép javára felhasználhassa. Külföldön nincs igazi, munkásmozgalom vagy egyesület, melyben ügyvéd részt nem venne. Nálunk csak elvétve, fehérholló számba megy látni jogász embert iparosok vagy földműves polgárok közé vegyülni; ahonnét aztán kikerülve, gyakorlati ismereteit ismét az iparosság és a polgárság javára fordíthassa.

A nemzeti munka terén szükséges, hogy a lateiner osztály érintkezék a népelettel, mert ennélkül csak üres frázis lesz minden olyan törekvés, mely a nép jólétét célozza. Az egyes társadalmi osztályoknak ezen gyakorlati téren való egyöntetű érintkezése majd lefogja dönteni a köztök ma még fennálló válaszfalakat, melylyel elérhetjük azt, hogy a demokratikus szellem ráléphet hazánkban hódító útjára.

A beszélő kutya.

A kutymelegek elmultak. Ma holnap itt lesznek a kutyanapok is. Illik tehát, hogy a tárcaíró, kinek elméjét sokféle baj esipő legyei kutyaliter infestálják — a kutyával is produkálja magát. Nincs a világon nemzet, melyet a „közvélemény“ oly gyakran identifikált volna a kutyákkal, mint édes minket.

Századokig nevezett bennünket „gyaurkutyának“ a török, sokáig nevezett kutya macjarnak a német, sőt mai napig is sok európai tudós (?) jelenleg is minket tart kutyafejű tatároknak.

Honnét ennyi megtiszteltetés?

Talán sok kutyalakzit csináltunk ellen-segeinknek?

Annyi bizonyos, hogy — köztünk legyen mondva — sok kutyaságot elkövettünk.

Sokan vannak, kik kutyákra százakat költenek, népnevelésre semmit; sok a nemesi hiúság, mely még most is kutyabőrrel kérkedik.

Ha valaki előttünk nagyon henceg, szelíden szoktuk figyelmeztetni hogy: ne ugass! Midőn valami rosznak gyanuja ébred föl bennünk, így fejezzük ki ünnepelesen: „kutya jár a kertben“; a csalót és gézenguzt „kutyaházinak“ titulálják. Ha pedig jól megy dolgunk, akkor kutyabajunk.

Párisban szokás némely bolt előtt az apró kutyákat pár órára kibérelni sétáló, vagy inkább kutyagoló társnak.

Habár egyszer volt Budán kutyavásár, mégis tagadhatatlan, hogy a kutyáknak nagy hasznát vesszük.

Hányszor kapunk valamit csak ugy eb-adóba.

Mennyi jót eszközöl a társadalomnak a kutyabarátság és kutyakötelesség.

Az is figyelemreméltó, hogy a kutya és a farkas legközelebbi rokonok, egymáshoz igen hasonlítanak, mégis egyik a másiknak szagát nem tűrheti. Éppen mint szerző és kritikus.

No de halljunk már a beszélő kutyáról is, ne pedig általános kutyaságokról.

Tudvalevőleg némely családnak valóságos phetise a bolyhos kis öleb. A háziaszszony keblére szorítja, nyalja-falja, mintha „ő“ volna, karjai között, selyem vankosra fekteti, ha kolikája van, téglát melegít a hasaeskájára, egy tányérból eszik vele stb.

Egy ilyen ebszerető volt őméltósága Kondorosy grófnő is. Pompás ölebecskéjét mindennél többre becsülte.

János, az inasa 10 éve szolgálta már

Olcsó árak!

Női divatáruház és férfiszabó üzlet!

Az összes nyári árak az idény előrehaladottsága miatt, olesó-árért beszerezhetők (u. m.: Batisztok, zefirek, dellainek.)

A legdivatosabb **Napernyők** félárban kaphatók.

FÉRFI ÖLTÖNYÖK A LEGSZEBB KIVITELBEN MÉRTÉK UTÁN MEGRENDELHETŐK.

HEISLER FERENCZ és TÁRSA divatáruháza a „Békához“ SZIGETVÁROTT.

Pontos kiszolgálás!

Petőfi ünnep.

A „Szigetvári olvasó-egylet“ f. hó 6-án saját helyiségében tartott Petőfi ünnepéről referálok. E vértől ázott földön ez volt az első ünnep Petőfi emlékének szentelve. Egyesek tán olvassák, családok tán tartják költeményeit, de nagyobb közönség előtt, társaságban még nem volt szó róla. Pedig szelíme szívesen jelenik meg és időz a történelmi emlékektől megszentelt helyeken, hiszen maga írta: „A hol a hős lakott, a költő ottan ottan lelkesedve jár.“ Sokszor fordulhatnánk hát hozzá, hogy költészetében elmerülve megnemesítsük élvezeteinket. De messze van még az idő, amikor a könyvek legalább annyit forognak nálunk kézben, mint — a kártya.

Sőt voltak, akik ez ünnep ellen kifogást is tettek, mondván, hogy nem alkalomszerű. Van igazság e megjegyzésben; mert csakugyan lehetett volna Petőfi ünnepet alkalmasabb időben is tartani. Így 1899 július 31-én. Ekkor ünnepelte az egész ország a segesvári csatának s Petőfi elesésének 50 éves évfordulóját. Hát miért nem ünnepeltek akkor az alkalomszerűség lovagjai? És miért nem ünnepeltük meg Vörösmarty születésének 100 éves évfordulóját 1900 decz. 1-én, miért szenteltünk neki ünnepet 5-év múlva? Hát a többi ünnepi alkalmat miért mulasztottuk el? Rákóczy és Deák ünnepek miért nem voltak? A főváros szobrot emelt Salamon Ferencnek, a ki „Első Zrínyiek“ c. munkájában, korszakos történelmi munkát írt Szigetvárról. És nekünk nem volt e szoborra egy szál virágunk. Csáktornya emléket állított gróf Zrínyi Miklósnak, ki a „Szigeti veszedelem“-ben Szigetvárról a legszebb költeményt írta s erre az emlékre sem volt koszorunk. Jókai a „Szigetvári vértanúk“-ban e hely dicsőségét zengi és soha semmi féle formában sem emlékeztünk meg róla. Németh Béla megírta „Szigetvár történeté“-t, mi azonban elfeledkeztünk történetirónkról. Ne hivatkozzanak hát az alkalomszerűségekre itt, a hol olyan nagy ügyességgel mulasztanak el minden alkalmat, amikor nagy eszméket vagy embereket ünnepelni kellene.

Elismerés és hála tehát a Szigetvári olvasó-egyletnek, mely a segesvári csata évfordulója körül ünnepet szentelt Petőfinek, a kit ünnepelni, dicsőíteni mindig alkalomszerű.

urnőjét, de a Puszi névre hallgató ölebek ágiója urnője előtt az övét tulhaladta. Megtörtént, hogy János nem lévén jókedvében, komoly tekintetet bátorkodott Puszihoz vetni, ilyenkor kemény leckét kapott urnőjétől.

János! egyszer s mindenkorra figyelmeztetem magát, hogy a Puszit kellő tiszteletben tartsa, gyengéd bánásmódban részesítse; csak az imént panaszkodott szegényke, hogy maga ismét durcásan nézett rá. Tudja meg János! hogy a Puszi nagyon, de nagyon sok embernél okosabb, mindent jelez nekem; éppen hogy beszélni nem tud. Hallja János! ha az én Puszimot valaki képes lenne megtanítani beszélni, éppár százast nem sajnálnék fizetni neki.

Jánost nagyon bántotta urnőjének Puszi iránti rajongása, megunt a kutyamosói hivatalát, nagy ellenszenvvel viseltetett Puszi iránt s feltette magában, hogy elteszi láb alul. Hanem ennek a módját sehogy sem tudta kieszelni. Ha valami ügyetlenséget követ el, biztosan szolgálatába kerül.

Eszébe jutott, hogy egyik faluban van egy kiszolgált huszár jó barátja, aki igen leleményes ember. Felkereste tehát és tanácsot kért tőle. Együttessen meg is beszéltek a dolgot s megállapodtak abban, hogy Puszi

Magának az ünnepnek lefolyása a következő volt. Éppen az ünnep idejére megérkezett eső miatt csak kevesen jelentek meg az egylet helyiségében, de ez a közreműködőket cseppet sem hangolta le, mindegyikük a legnagyobb odaadással teljesítette a vállalt kötelességet.

Valentényi Gáspár lendületes megnyitása után Vértés Béla szavalt el Petőfi „Egy gondolat bánt engemet“ c. költeményét szépen és nagy hatással. Ezután következett Dr. Zsigmond Ferencz alkalmi beszéde, mely minden tekintetben fényesen sikerült szónoklat volt. Petőfi egyéniségét, költészetét, jelentőségét és nagyságát lelkesedéssel és behatáson ismertette. Harsányi Gyula Petőfi „Dalaim“ c. versét szavaltva ezután szép sikerrel, végül ugyancsak Petőfitől szavalt Kovács Boldizsár „A hazáról“ c. költeményt igen szépen. Ezzel véget ért az ünnep, mely mindvégig élvezetet és gyönyörűséget szerzett a közönségnek.

H I R E K.

Vármegyei közgyűlés. Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 7-én tartotta Tallián Gyula főispán elnöke alatt, évnegyedes rendes közgyűlést, melyen igen sokan voltak jelen. Hogy e nagy mezőgazdasági munka idején ilyen szokatlan nagy számban jelentek meg, annak oka az, hogy fontos és nagyarányú intézkedéseket várt a mostani közgyűléstől mindenki, amiért még a karzat is zsufolásig megtelt. Azonban eltekintve egy-két elesebb felszólalástól, s egy-két fontosabb ügydarab hosszabb tárgyalásától, a 198 ügynek tárgyalása már feltűnően órákor véget ért. Ót-hat darab felett elvitakoztak majd két óra hosszat, míg a többi ugyazólva ledaráltott.

Kisorsolt esküdtek. A kaposvári kir. törvényszék mint esküdtbírósg e hó 30 és 31-én tárgyalja Horváth Pál és társai gyilkosági bűnyűjét amelynek főtárgyalását a multkor elhalasztották. Erre a pót esküdtzéki ciklusra tőlünk senkit, hanem a közeli vidékről a következőket hívták be: Szóó Lajos (Hobol), Hónig Aladár (Apáti) és Jeszenszky László (Görösgal).

a kiszolgált huszár két hónap lefolyása alatt megfogja tanítani beszélni.

Ettől kezdve János nagyon kedvezett Puszinak, selyemvankosát rendben tartotta, ételébe a legjobb falatokat rakta, szóval most már nem igen volt Puszinak kolikája sem.

Urnője örömmel tapasztalta, hogy Puszi sokkal jobban vonzódik Jánoshoz, mint annak előtte, amiért Jánosnak szolgálati bérét is emelte.

Alkalomadtán előhozta János urnőjének, miként hallotta, hogy a környéken tartózkodik egy ember, aki jó pénzért megtanítja az okos kutyákat beszélni is.

A grófnő kapott az ajánlaton s megparancsolta Jánosnak, hogy okvetlen keresse föl azt az embert s Puszit vigye el hozzá.

Másnap utra kelt János Puszival együtt; feltalálta a mestert, megalkudott véle 300 forintban, hogy Puszi nyolc hét alatt beszélni fog.

Hazatérte után nagy örömet szerzett János urnőjének az eddig elért eredménnyel. Letelvén a kikötött határidő, a grófnő elküldötte Jánost Pusziért, kezébe adván a 300 forint tanítási díjat is azon feltétellel, hogy ha Puszi csakugyan beszél — kézbe-

— **Hymnusz a közös hadseregben.** A közös hadügyminiszter rendeletet intézett az összes hadseregbeli magyar ezredek parancsnokaihoz, amelyben meghagyta, hogy az ezredek zenekarai mind tanulják be a hymnuszot és ezenül a szokásos menetelek alkalmával, amikor az ezredet a zenekar kíséri, lehetőleg magyar indulókat játszanak németek helyett.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Kun Kálmánt, a szigetvári állami polgári iskolához berendelt tanítót, ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítót nevezte ki.

— **A mérges anyós.** Meggyőződünk a bíróságnál tett panasz folytán arról, hogy özv. Pécsi Ferenczné hoboli asszony a fia feleségét nem tűri a házban, hanem folyton szidalmazza, és hogy a menyecske élete bizony nem valami rózsás, azt bizonyítja, az is hogy f. hó 7-én a mérges anyós annyira elverte menyét, hogy a beszorzott orvosi látogatás szerint 8 nap alatt gyógyuló testi sértejtett rajta.

— **Teljes napfogyatkozás.** Augusztus 30-án teljes napfogyatkozás lesz, a mely nálunk csak igen esekély mértékben lesz látható. Bizonyos földrészekben azonban, a hol a nap teljesen a hold mögé kerül, észlelhető a ritka tűnemény.

— **Visszalépett főszerkesztő.** Mint értesülünk, dr. Pete Márton ügyvéd a „Somogyvármegye“ főszerkesztői állásától visszalépett.

— **Magyar nők a tüdővészésekért.** Még ebben a minden ügyetleltétségbe juttató meleg napokban sem jászunetel a magyar nőknek a szegénysorsú tüdőbetegekért való akciója. Kolozsvárott Szaecina Gézané, Orsován Rózsa Károlyné, Rákospalotán, Wagnern Manóné és Orosházán László Elekné urasszonyok buzgóságára megalakultak a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület szanatoriumi bizottságai. A veszprémi alispánné Koller Sándorné urnő föltette, hogy egy maga száz tagot toboroz az egyletnek és örömmel jelentette az egyleti elnöknek, hogy célját elérte. Hasonló peldaadó agilitással fáradozott a szanatorium egyesület érdekében Dr. Halassy Kálmáné urasszony Szent-Varsányban, a ki szintén száz tagot gyűjtött. És listánknak igen hosszúnak kellene lenni, ha a magyar urhölgyek áldozatkészségének minden momentumát közre adnók.

sítse a mesternek.

János elutazott barátjához, első dolga volt, hogy Puszit úgy a falhoz vágta, hogy többé nem is moccant. Egy százast barátja markába nyomott s indult hazafelé.

Nagy busan köszöntött be urnőjéhez. No megjött János? Hát Puszi hol van, tud-e beszélni?

Tudott bizony méltóságos asszonyom, de nagy baj van.

Micsoda János?

Hát kérem alásan, amint a mester házához értem, Puszi életem szaladt, azt kérdezte: Hogy van János? Jó napot János! Mit csinálnak otthon János? Jár-e még a méltóságos asszonyhoz úgy titokban Vitéz báró ur, János? Még most se tudja ezt a gróf ur János?

Erre én nagyon megijedtem. Gondoltam magamban, ha Puszi haza kerül s ilyeneket kezd a vendégek előtt is fecsegni, akkor nem jó világ lesz. Fölkaptam Puszit, úgy befogtam a száját, hogy szegényke megfuladt.

A grófnő kegyes tekintetet vetett Jánosra s csak ennyit mondott: Okos ember maga János!

B.

— **Mennyi a tanköteles nálunk?** Szigetvárott az 1905/6. tanévre tanköteles óvodás fiú 3—5 évesig. 166. Mindennapos tanköteles iskolásfiú 338. Ismétlő iskola köteles 155. (fiú) Iparos és kereskedőtanonc 57. A leányok közül, óvodás 148, mindennapos tanköteles 309, ismétlő iskolás 154. Összesen 1327 fiú és leány.

— **Hazafias vendéglős, avagy a kiutasított „Gotterhalte.“** A „Somogyvármegye“ a következő érdekes esetet írja: A kaposvári 44. gyalogezred teljes számban városunkban időzik most. Az ezred tisztikara úgy tervezte, hogy a király születésének napján, e hó 18-án a Korona-szálló nagytermében tisztelőt rendez. E tervük azonban meghiusult a Korona-szálló hazafias tulajdonosának akaratán. A szálló tulajdonosa *Tatár Gusztáv*, ugyanis kijelentette, hogy ő csak az esetben bocsájtja a tisztikar rendelkezésére nagytermét, ha abban a *katonazenekar helyett cigánybanda játszik, mert nem engedi meg semmi áron, hogy az ő helyiségében a „Gotterhalte“ eljátszák.* Valószínű, hogy így a 18-iki tisztibankett megfelelő hiányában elmarad. Még pedig a — „Gotterhalte“ miatt.

— **Közbiztonság.** A kir. ügyészség felügyelete alatt levő fogházban július hóban összesen 74-en voltak fogságban, — ezek közül 66 férfi és 8 nő.

— **Halál a kutban.** Szomorú végett ért a héten Visy Sándor helybeli gyógyszerész kocsisa *Sárdi László*, aki midőn a kerékes kuton vizet huzott, a vödört beléejt a kutba, melyet úgy akart kivenni, hogy lemászott érte. Azonban algiért a kut közepére az ott kifejlődött széngáztól megfojtva, már holtan zuhant a vízbe, melyből vasmacskaival tudták csak kimenteni. A helyszínén megjelent dr. *Vajda Ignác* kórházi orvos, alapos felélesztési kísérletet tett a boldogtalan emberen, de eredménytelenül. Holttestét beszállították a kórház halottaskamrájába de nem bonczolták fel. Temetése részvétellel ment végbe.

— **A katonai behívók.** Ugyancsak megvannak terhelve a levélhordók a katonai behívó jegyek kézbesítésével, mert a kiegészítő parancsnokságok azokat postán egyenesen és közvetlenül a behívottak címére küldik. Nem sok sikere van azonban ezen postai kézbesítésnek, mivel elégtelen cím hiányában, nem kézbesíthetők a levelek, melyek aztán a feladóhoz küldetnek vissza.

— **A korcsmai zárórak.** A somogyvármegyei vendéglősök és kocsmárosok kérelmet intéztek a törvényhatósághoz aziránt, hogy az esti 10 órában megállapított záróra éjjeli 11 óráig terjesztessék ki. A közgyűlés e kérelmet elutasította.

— **Adózás.** A kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint július hóban egyenes adó befizetett: A kaposvári m. kir. adóhivatalnál 7737.53 K., a szigetvári adóhivatalnál 2612 K., a csurgói adóhivatalnál 1373.06 K., a lengyeltóti adóhivatalnál 2272.63 K., a marcali adóhivatalnál 5166.20 K., a nagyatádi adóhivatalnál 1042.61 K., a tabi adóhivatalnál 1216 K., összesen 21420.03 K. Egybe hasonlítva ezt az eredményt a múlt év eme havának eredményével, f. évi július hóban 10405 korona 08 fillérrel kevesebb adó fizetett be.

— **Rendkívül érdekes kiállítás** nyílik meg aug. hó 18-án a főváros egyik előkelő klubjában, a *gróf Batthány Tivadar* elnöksége alatt működő *Józsefvárosi Függetlenségi*

Kör (VIII. ker. József-körut 8. szám) termében. *Gróf Kreith Béla*, a kör tagja átengedte kiállításra immáron világhírűvé vált *Szabadságharc* és *Kossuth-ereklye múzeumának* legszebb és legérdekesebb darabjait, melyek a kör összes termeiben jutnak kiállításra. A nagyon diszes kiállítás rendezése már befejeztetett gróf Kreith személyes vezetése alatt s most a tárgysorozat van sajtó alatt. Kiválóan érdekes a kiállítás *vértanúsobája*, mely nemzetünk kivégzett dicsőinek van szentelve, a kivégzés képeivel, az összes vértanúk arc képeivel, *Damjanicsné* sajátkezűleg himzett 13 koponyás zászlajával, stb. A Szent-István napra főlrándulók ne mulasszák el megnézni e kiválóan becses kiállítást melynek ünnepélyes megnyitására több kiváló politikus ígérkezett el.

— **Verekedő raktáros.** Megbízható forrásból értesülünk, hogy e hó 1-én délelőtt fél 10 órakor Nagy Ferenc helybeli kereskedő *Beer Károly* nevű tanoncját a vasúti raktarba küldte élesztőért, de a fiú csak 11 óra tájban tért vissza. Gazdája a késedelem oka felől a fiút kikérdezte, ki sirva panaszkodta el, hogy bizony őt *Frankó Béla* raktáros minden ok nélkül a földhöz vágta és elverte. Miután a fenti esetet több szemtanú is bizonyítja, — a fiú atyja és gazdája a verekedő raktáros ellen a járásbírósnál a feljelentést megtették.

— **Birkatolvaj kanászok.** Herlinger Jakab Szt.-lászlói lakos kárára *Bán Mihály* gulyás őrizete alól, *Papp József* és *János* kanász bujtárok egy szép nagy birkát elloptak, melyet a közeli erdő sűrűjében leöltek és megfajították, husát pedig egy bokorban rejtették el, hogy abból jóízű paprikást főzzenek. De bizony a paprikásból nem ettek, mert a esendőrök rajtuk ütöttek s a húst elkobozták. Rosz lehet.

— **A világ szép asszonyának,** Helénának az elszöktetését és az azzal meginduló trójai háborút, a klasszikus világ legnevezetesebb hősrégjét, az *Andrei Zalan-féle Világ-Történelmenek* e heti füzeté kezd el. A most folyó füzeteket, mint a műveltség alapvető és okvetlenül szükséges ismereteinek könnyű, szórakoztató eszközét mindenkinek figyelmebe ajánljuk. A munkából mutatványszámot ingyen küld a Világtörténelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

— **A Déli vasút tarifáinak leszállítása.** A Déli vasút társaság igazgatósága a *teheráru szállítási tarifák leszállítását* vette tervbe. A leszállítást első sorban a mindennemű mérsékelt gyorsáru szállítási díjtételeinél alkalmaznák. A teherkocsi fűtési pótlékokat 150 km. távolságig 2.2 fillérről 2 fillérré, 300 km. távolságig 1.6 fillérről 1.2 fillérré és 300 km. távolságon felül 0.8 fillérről 0.6 fillérré mérsékelnek. A díj-leszállításnak főleg az élelmiszerkereskedés venné hasznát, ami a Déli vasút teheráru forgalmában nagy tényező, mert 1904-ben a sör, rizs, déligyümölcs és gyümölcs kivételével 28.000 tonna élelmiszert szállítottak a Déli vasút vonalain.

Szabad rablás a piacon.

— Zsaroló kofák. —

Most már valóban tarthatatlan az állapot a mi hetipiacunkon, ahol oly borzasztó drága minden. Nap-nap után panaszkodnak egymásnak és nekünk is a fogyasztók, hogy most már a mesterségesen felhajtott árak miatt semmit sem lehet vásárolni. A fogyasztó közönség nagyrésze majdnem osztálykülömbőség nélkül, üres kézzel tér vissza a piacról, mert a drágaság miatt semmit sem

vehetett. Vagy ha be is vásárol, — akkor üres zsebbel, teljesen megkopasztva és megzsarolva tér haza.

Már pedig mint tudjuk, ennek a roppant drágaságnak csak egyedül a nagyszámban felszaporodott kofasereg az oka. Ezek drágítják meg a piacot. Ez a könnyen élni akaró, dologkerülő, henye népség valóságos sáskarajként lepi el nem csak a piacot, de már a kora reggeli órákban künn a város végén fogdossa el a vidéki polgárságot, ki az élelmiszert nekünk a piacra szállítaná.

De nem csak a szigetvári hanem még a barsi kofák is így tesznek. Ezek pláne már előtte való nap bejönnek, hogy el ne késsenek. Így tehát a kofák az utszélen megvett olcsó árut vagy elviszik Pécsre-Barsra, vagy pedig méreg drágán itt hozzák forgalomba. Ezek a korán kelő kofák igazán aranyat lelnek.

Elég baj az nekünk, hogy a mészárosok is felverték a hus árakat, hát most még a hetivásári pióczák is szipolyoznak bennünket.

Ez nem járja!

Pár évvel ezelőtt nálunk minden élelmiszert jutányos árban lehetett kapni. Nézzük meg ma, hogy mennyire megváltoztak a viszonyok. Szigetváron majdnem fővárosi árakat kérnek az élelmiszerek spekulánsok. Nem esoda tehát, hogy a ki teheti, szökik innen.

Ennek egyik legfőbb oka, a piaci viszonyok rendezetlensége, amiért mi az előljárást nem okozzuk egy cseppel sem; mert utána jártunk s meggyőződünk a hivatalos aktákból, hogy az előljárást úgy a husárszabályozásra vonatkozólag, mint a piaci rendezés és a kofák megrendszabályozása végett már két ízben felírt annak idejében a vármegyéhez és a kereskedelmi miniszterhez, de mint látjuk eredménytelenül.

A volt kereskedelmi miniszter, nagy bölcsen azt mondta, hogy szabad kereskedelem van. Igaza volt! De felejté azt, hogy ha szabad kereskedelem is van nálunk, — *de szabad uzsora nincs!* Már pedig ha a pénzzel nem szabad uzsoráskodni, úgy azt hisszük, hogy a közönség fogyasztására szánt lelmi czikkkel sem. Ezt végye tudomásul a kegyelmes ur. S hisszük, hogyha a vidékről ily puritán meztelenségben jut most el a nyomasztó viszonyokról a referáda hozzá, hogy akkor másként intézkedik.

És kérjük is úgy a keresk. miniszter urat, mint a törvényhatóságot, hogy a kofák elővásárlásait tiltsák meg s adjanak ki szabályrendeletet és ezáltal akadályozzák meg azt, hogy 20—30 dologtalan férfi és nő kofa kénye kedvének, kapzsiságának és zsarolásának a vidéki városok közönsége ki legyen szolgáltatva.

Közgazdaság.

☐ A gabonaszem megvizsgálása.

— Gazdák figyelmébe. —

A gabonaminták megvizsgálását igen sokan oly módon eszközlik, hogy a gabonaszemet a szájukba veszik, kettéharapják és ilyen módon kívánják megállapítani a gabona minőségét. A gyakorlatban igen sokszor

tapasztaljuk ezt az eljárást, melyet azonban helyesolni nem lehet, mert a sugár gomba-betegséget előidéző sugárgomba a gabonán tenyészik és emberre, állatra egyaránt a szálkákkal, polyvával átvitetik, ha az a szájúregbe kerül. A polyva ugyanis felsérti a nyák-hártyát és a gomba így közvetlenül a szövetbe juthat, esetleg rossz, üreges fogon ide is. Ha az embert támadja meg e betegség, akkor a nyakon, a bordákon, vagy csigolyákon, de a tüdőn, a légcsőben, a mell és hashártyán a beleken is kiterjedt gyuladósos gennyedések és fekélyek támadnak. Ezen betegségek lett áldozata egy molnárnak a fia Németországban, a ki a gabonaszemet a szá-jába vette s ilyen módon iparkodott meghatározni a gabona minőségét. A gabona minőségét tehát, ha a különböző gabonaféle-ségeknél vagy a különböző módon mivelt és műtrágyázott gabonaszeméknél meg akarjuk határozni és köztük a különbséget megállapítani, akkor sohase vegyük azt szájba, mert egy olyan szem, melyben a sugárgom-ba meg van, elegendő a megfőrtözésre vagy arra, hogy halált okozzon.

□ **Allategészségügy.** A törvényhatósági m. kir. állatorvos jelenti, hogy július havá-ban az aratással és takarodással lévén elfoglalva a gazdaközönség, az állatforgalom és vásárok szünetelése miatt, a ragályos be-tegségek kevésbé terjedtek. A ragadós be-tegségek július hóban való csökkenését min-den évben lehet észlelni, mely bizonyítéka annak, hogy az állatvásárok az állatbeteg-ségek legnagyobb terjesztői.

Szerkesztői üzenetek.

- B. S. Hidvég. Kivánságod szerint fogunk eljárni. A jövő számban közöljük. Üdvözöllek.
- Cs-ó és V-e szerk. Térészüke miatt, csak jövő számunkban közölhetjük. A kívánt példányokat küldjük. A cs. pt. viszont megindítjuk. Collegiális üdvözlét!
- A P-r. kiadóhiv. Budapest. Informatiót levélben küldtünk.
- V...Élyné Pécs. Cseréljünk? Jó. Ismét megindítottuk. Üdvözlét!
- Ötletes Mór. Szeretnénk önt látni „száraz ágon csüggedő ajakkal“.
- Nepomuk. Ön mozdonyvezető? Csak zónázzon tovább fiatal ember.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legújabb jelzés szerint 100 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1905. augusztus 11-én.			
Buza uj	—	K. 14 80	15 —
Rozs	,	11 20	11 40
Árpa	,	11 —	12 —
Zab	,	11 20	11 60
Tengeri ó	,	16 —	— —
Bab uj	,	16 —	— —

Kiadja a szerkesztőség.

Értesítés!

Szigetvárott a kanizsai országot 38 szám alatti saját házamban levő hentes üzlettem mellett,

Étkező helyiséget

nyitottam. Együttal kifőzést is teljesítek. Naponta friss és izletes ételek kaphatók mérsékelt áron.

A t. közönség pártfogását kéri

Pécsinger Mihály.

Előrehaladott idény folytán

az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron! Maradékok fél árban!

Deutsch Dávid fia divatáruházában SZIGETVÁROT T (Takarékpénztár épületben.)

Iszákosság nincs többé

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér mint a világ minden szobeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenálló képessé teszi az iszákosságnak a szesz italait. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer felett a szegény és hecselenségtől megmentett, kik kűsőbb jozan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Témérdek fiatal embert a jó utra, és sze, reneszájához segített és sok embernek élet számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik megkivánják egy próba adagot és egy köszönő írásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatá-sárol. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 581. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapon 10 fillérre bérmentessitendők.) COZA INSTITUTE (Dept. 581), 62, Chancery Lane, London, Anglia.

25 korona

egy divatos férfi öltöny mérték után, re-mek szabásban finom gypjuszövetből. Lichtmann S. szabómesternél. Budapest, Rottenbiller u. 4. B. Félémelet. Vidékre minták bérmentve.

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a t. fogyasztó kö-zönséget értesíteni, hogy Szigetvárott

Liszt-üzletet

nyitottam. Főtörekvésem, hogy a t. kö-zönség igényeit minden tekintetben kielégítsem. Raktáron csakis a legjobb minőségű I.-ső rendű hengermalmi lisztet tartok, melyet a legjutányosabb ár-ban árusítok.

Tüzelő-fa áram

a következők:

- 1 öl gyertyánfa I.-ső oszt. frt. 13.—
- 1 „ bükkfa „ „ 12.80
- 1 „ kevert hasábfa „ „ 11.60
- 1 „ gömb-árgfa „ „ 10.60

Az árak kötelezettség nélkül (míg a készlet tart) készpénzfizetéssel. Ki-vánatra a fát ha a megrendelés ideje-korán történik, a fenti árban házhoz is szállítom.

A t. közönség szíves pártfogását kérve tisztelettel

Gál Miksáné.

Sikerült

ezer vég fekete és sötétkék nagyon finom posztót és kamgarn szövetet egy esőbe jutott posztógyá-róstól poton áron megvenni; ez okból szétkül-dünk vidékre utánvétellel a fenti szövetekből egy teljes férfi öltönyre elegendő

3 métert csak 5 frtért.

Országos Posztókviviteli Áruház, Budapest, Rottenbil-ler-utca 4. B. Félémelet. Minták a nagy forgalom miatt nem küldhetők.

A városilag segélyezett pécsi nyilvános PORGES-féle felső kereskedelmi iskola jövő (31.) tanéve *folyó évi szeptember hó 1. napján* nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (aka-démiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek éretl-ségi vizsgálat letételével az

egyévi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A vidéki növendékek elhelyezése az igazgatóság beleegyezésével történhetik. **Benlakás is van.**

A beiratások az intézet helyiségében **PÉCSETT (KOSSUTH-U. 5.)** tör-ténnek **f. é. szeptember 1-től** kezdődve **szept. 5-ig.**

A felső kereskedelmi iskolával párhuzamosan f. é. november hó 1-én **esti tanfolyam** is nyitattik, melyre a beiratások f. é. szeptember és október hónapban történnek.

Pécssett, 1905. évi július hóban.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.